Anbefalinger til personale i hjemmeplejen, i plejeboliger og på bosteder med borgere ved mistænkt eller påvist COVID-19

Anbefalingerne retter sig mod personale i henholdsvis hjemmeplejen, plejeboliger og på bosteder og omhandler personalets forholdsregler og adfærd i forbindelse med pleje og behandling af borgere/ beboere/klienter i kommunerne ved påvist eller mistænkt COVID-19.

Anbefalingerne er inddelt i tre kategorier: hjemmepleje og hjemmesygepleje, plejeboliger og bosteder.

Formål

At forebygge spredning af COVID-19 mellem borgere/ beboere/klienter og personale, personalet imellem og mellem personale og dennes familie via personalets hænder, udstyr og/eller arbejdsdragt/arbejdstøj.

Smittemåder

Coronavirus spreder sig ved person-til-person smitte. Der er set smitte til sundhedspersoner og smitte mellem familiemedlemmer og andre kontakter.

Smitte sker hovedsageligt ved host og nys i ansigtet på den raske (dråbesmitte) inden for 1 m eller ved kontaktsmitte via sekret på hænderne eller overflader (fx håndtag, knapper mv.). Det er derfor vigtigt at holde hænderne fra ansigtet.

Symptomer

Feber, hoste, ondt i halsen, hovedpine, muskelømhed og åndenød.

Undersøgelse for COVID-19

Undersøgelse for COVID-19 foretages i henhold til Sundhedsstyrelsens "Retningslinjer for håndtering af COVID-19 i sundhedsvæsnet". Vær opmærksom på opdateringer af retningslinjen.

Generelt om håndhygiejne

En god håndhygiejne forudsætter, at personalet har kortklippede negle uden neglelak og neglesmykker, ikke bærer ringe, ure, armbånd eller andre smykker på hænder og underarme, bærer korte ærmer og har en intakt hud. Armskinner og lignende hindrer god håndhygiejne og kan ikke anvendes ved pleje- og behandlingsopgaver i sundheds- og plejesektoren.

Hånddesinfektion anvendes på rene og tørre hænder og udføres ved at gnide hånddesinfektionsmidlet ind i huden, indtil tørhed opnås. Der skal anvendes så stor en mængde hånddesinfektionsmiddel, at hænder og håndled kan indgnides og holdes fugtige i 30 sekunder. Hånddesinfektion udføres med håndsprit 70-85% v/v.

Ved håndvask skylles hænderne først, herefter indgnides sæben i 15-20 sekunder, sæben skylles af og til sidst tørres hænderne. Hele processen tager 60 sekunder.

Generelt om af- og påtagning af værnemidler

Påtagning af værnemidler sker på følgende måde og rækkefølge

Et plastforklæde med lange ærmer eller engangsovertrækskittel skal dække kroppen, fra hals til knæ og ud til håndled og være tætsluttende ved håndleddet. Plastforklædet/engangsovertrækskitlen lukkes på ryggen.

Ved anvendelse af en kirurgisk maske fastgøres bånd eller elastik midt på hoved og hals, næseklemmen til næseryg tilpasses og masken tilpasses ansigtet og under hagen.

Briller eller visir anbringes over øjne og ansigt og tilpasses.

Handsker skal trækkes ud over plastforklædets/kitlens ærmer.

Aftagning af værnemidler sker på følgende måde og rækkefølge

Handskerne er det første, der tages af. Ydersiden af handskerne er forurenet. Derfor tages fat i siden af den ene handske, handsken trækkes af og den sidste handske krænges udover. Handskerne kasseres og der udføres håndhygiejne.

Herefter fjernes plastforklædet med lange ærmer/engangsovertrækskitlen ved at løsne i hals og evt. talje. Kitlen holdes væk fra kroppen og rulles sammen uden at ydersiden berøres. Kitlen/plastforklædet med lange ærmer kasseres og der udføres håndhygiejne.

Briller eller visir fjernes ved at berøre stængerne og de kasseres, hvis det er engangsudstyr. Såfremt visiret er flergangsvisir rengøres dette således: 1) Påtagning af rene handsker, 2) rengøring med vand og sæbe eller rengøringsserviet, 3) aftørring med ethanolbaseret alkohol 70-85% v/v.

Der udføres håndhygiejne og evt. maske kan fjernes. Det er vigtigt at undgå berøring med ydersiden af masken. Masken kasseres, og der udføres håndhygiejne.

Læs mere i NIR Supplerende, bilag 2.

Arbejdstilrettelæggelse

Arbejdet planlægges således, at personalet starter med den rene opgave og slutter med den mest urene opgave.

En ren opgave er

- En arbejdsopgave, hvor man vil undgå at forurene udstyr, personer eller fødevarer.
- En arbejdsopgave, hvor man arbejder med rent udstyr, dvs. at udstyret er rengjort og desinficeret.
- Ved en ren opgave håndteres rent udstyr med rene hænder og placeres på rene overflader.
- Forurenes det rene udstyr, fx hvis det tabes på gulvet, skal det håndteres som urent - kasseres eller sendes til vask og desinfektion.

En uren opgave er

- En arbejdsopgave, hvor der er risiko for en høj grad af forurening, fx bleskift eller hjælp til toiletbesøg
- En arbejdsopgave, hvor der er risiko for, at man selv kan blive forurenet, eller man kan forurene andre eller omgivelserne.

Bliv klogere på hygiejne ved at bruge SSI's interaktive programmer

- Værd at vide om håndhygiejne
- Værd at vide om hygiejne i primærsektoren

PLEJECENTRE	**Personalehåndtering af beboer med mistænkt eller påvist COVID-19**
Beboerplacering	Beboeren bør opholde sig i eget hjem/på egen stue, minimere kontakt med andre og anvende separat bad og toilet, hvis det er muligt.
Håndhygiejne	• Håndhygiejne er den vigtigste forholdsregel til forebyggelse af kontaktsmitte. • Hånddesinfektion (30 sek.) udføres, når hænderne er rene og tørre. • Håndvask (60 sek.) udføres ved synlig eller våd forurening af hænderne og efterfølges altid af hånddesinfektion. Håndhygiejne udføres: • før og efter kontakt med beboeren og dennes omgivelser • før rene opgaver og efter urene opgaver • efter brug/skift af handsker (og andre værnemidler) Beboeren informeres og instrueres i omhyggelig håndhygiejne.
Værnemidler, generelt	Værnemidler er udstyr personalet bruger for at: • Beskytte personalet imod smitte med mikroorganismer. • Forhindre at personalet videregiver smitte. • *Da der i øjeblikket er forsyningsvanskeligheder forslås disse medbragt og ikke opbevaret hos borgeren.*
Handsker	Handsker anvendes ved alle pleje- og behandlingsprocedurer i borgerens bolig, samt ved direkte kontakt med udstyr, genstande og snavsetøj. Handsker er til engangsbrug og må ikke vaskes eller desinficeres. Forurenede handsker kan være årsag til smittespredning. Handsker skiftes mellem forskellige procedurer samt ved forurening.
Arbejdsdragt, plastforklæde og engangsover-trækskittel	• Arbejdsdragt anvendes iht. Sundhedsstyrelsens ”Vejledning om arbejdsdragt indenfor sundheds- og plejesektoren”. • Plastforklæde med lange ærmer/væskeafvisende engangsovertrækskittel anvendes ved direkte kontakt med borger, udstyr og snavsetøj eller kontakt med inventar, hvor der er risiko for, at arbejdsdragten forurenes. • Ærmer skal slutte tæt ved håndleddene.
Kirurgisk maske, beskyttelsesbriller og visir	• Kirurgisk maske og beskyttelsesbriller/visir anvendes ved direkte kontakt med borgeren (under 1 m). • *Flergangsvisir anvendes ved forsyningsproblemer. Flergangsvisir rengøres med vand og sæbe/rengøringsserviet og aftørres med ethanolbaseret alkohol 70-85% v/v. Der anvendes handsker ved rengøring og desinfektion af visiret.*
Patientens udskillelser	• Undgå berøring (brug værnemidler) • Urin, afføring, blod, pus eller lignende skylles direkte ud i toilet
Udstyr og andre genstande	• Anvend udstyr og hjælpemidler, som kan rengøres og desinficeres; alternativt anvendes engangsudstyr. • Udstyr skal så vidt muligt kun anvendes til den enkelte borger. • Udstyr og hjælpemidler, som genanvendes, skal rengøres og desinficeres med egnet desinfektionsmiddel, fx ethanolbaseret alkohol 70-85% v/v på mindre overflader og et klorholdigt produkt (min. 1000 ppm) på store overflader. • Flergangsudstyr, der skal genbehandles uden for borgerens værelse/hjem emballeres forsvarligt og medtages til dekontaminator/ instrumentopvaskemaskine (varmedesinfektion foretrækkes).
Affald	Affald emballeres og kasseres som vanligt og der udføres håndhygiejne.

PLEJECENTRE	**Personalehåndtering af beboer med mistænkt eller påvist COVID-19**
Tøj og linned	• Snavsetøj håndteres så lidt som muligt. • Så vidt muligt vaskes håndklæder, sengelinned og undertøj ved min. 80°C og det øvrige om muligt ved 60°C. • Såfremt der anvendes fælles vaskemaskine (husholdningsmaskine) skal denne rengøres med vand og sæbe, samt køre et kogeprogram med tom maskine efter vask af beboerens tøj og lignende. • Der udføres håndhygiejne efter håndtering af snavsetøj.
Rengøring	• Grundig rengøring med almindelige rengøringsmidler (vand og sæbe). • Særlig fokus på kontaktpunkter, fx håndtag, vandhaner, toiletsæde, toiletskylleknap, kontakter til lys etc. • Toiletområde og toilet rengøres til sidst. • Brugte klude kasseres eller vaskes ved minimum 80°C efter brug • Personale, der foretager rengøring, skal anvende handsker og plastforklæde. Ved rengøring inden for 1 m afstand af syg beboer anvendes desuden visir.